

Βρυξέλλες, 12 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16588/23

LIMITE

ELARG 91
COWEB 161
COEST 657

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM (2023) 690 FINAL

Θέμα: Σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση

Ενόψει της συνόδου του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 12ης Δεκεμβρίου 2023, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση, όπως εκπονήθηκε από την Προεδρία μετά από συζητήσεις στο πλαίσιο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων. Το κείμενο αυτό υποβάλλεται για εξέταση στο Συμβούλιο, προκειμένου να εγκριθεί.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

1. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2023, σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ, η οποία περιέχει τις εκθέσεις για το Μαυροβούνιο, τη Σερβία, τη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Κόσοβο*, την Τουρκία, την Ουκρανία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (στο εξής: Μολδαβία) και τη Γεωργία.
2. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την προσήλωσή του στη διεύρυνση, σύμφωνα με την ανανεωμένη συναίνεση για τη διεύρυνση που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2006 και με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που ακολούθησαν. Σύμφωνα με προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στο πλαίσιο των πολιτικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις, η αρχή των ιδίων επιδόσεων και η αρχή της αναστρεψιμότητας. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ μπορεί να διατηρήσει και να εμβαθύνει τη δική της ανάπτυξη, περιλαμβανομένης της ικανότητάς της να ενσωματώνει νέα μέλη. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αναμένει από τους εταίρους να αναλάβουν τα ηνία και να αποδείξουν την ειλικρίνεια των δεσμεύσεών τους και της πολιτικής τους βούλησης υλοποιώντας τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και σημειώνοντας απτή πρόοδο σε ό,τι αφορά τις θεμελιώδεις αρχές.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

3. Η διεύρυνση αποτελεί γεωστρατηγική επένδυση στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία. Αποτελεί κινητήρια δύναμη για τη βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών στις οποίες διαβιούν οι ευρωπαίοι πολίτες, τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των χωρών και πρέπει να προωθεί τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση. Ενόψει της προοπτικής μιας ακόμα πιο διευρυμένης Ένωσης, τόσο η ΕΕ όσο και τα μελλοντικά κράτη μέλη πρέπει να είναι έτοιμα. Τα επίδοξα μέλη χρειάζεται να εντείνουν τις μεταρρυθμιστικές τους προσπάθειες, ιδίως στον τομέα του κράτους δικαίου, ανταποκρινόμενα στον αξιοκρατικό χαρακτήρα της διαδικασίας προσχώρησης και με τη βοήθεια της ΕΕ. Παράλληλα, η Ένωση πρέπει να θέσει τις απαραίτητες εσωτερικές βάσεις και να προβεί στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Θα καθορίσουμε τις φιλοδοξίες μας για το απώτερο μέλλον και τους τρόπους επίτευξής τους. Θα εξετάσουμε ερωτήματα καίριας σημασίας που σχετίζονται με τις προτεραιότητες και τις πολιτικές μας, καθώς και την ικανότητα δράσης μας. Έτσι η ΕΕ θα καταστεί ισχυρότερη και η ευρωπαϊκή κυριαρχία θα ενισχυθεί.
4. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας δείχνει ότι η διεύρυνση αποτελεί επίσης στρατηγική προτεραιότητα. Υπενθυμίζοντας εν προκειμένω το Θεματολόγιο της Θεσσαλονίκης του 2003 και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2022, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την πλήρη και αδιαμφισβήτητη προσήλωσή του στην προοπτική προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων, της Ουκρανίας, της Μολδαβίας και της Γεωργίας στην ΕΕ, επαναλαμβάνοντας ότι το μέλλον τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τουρκία παραμένει υποψήφια χώρα και βασικός εταίρος σε πολλούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος.
5. Ο σεβασμός των αξιών στις οποίες εδράζεται η ΕΕ και η δέσμευση για την πρόωθσή τους, καθώς και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απαιτούνται για την προσχώρηση στην ΕΕ, είναι ουσιώδους σημασίας για όλους τους εταίρους που επιθυμούν να ενταχθούν σε αυτήν. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι το κράτος δικαίου αποτελεί θεμελιώδη αξία στην οποία εδράζεται η ΕΕ και παραμένει απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόοδο προς την προσχώρηση στην ΕΕ. Καθοριστικά κριτήρια για την αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί με στόχο την προσχώρηση στην ΕΕ παραμένουν η επίτευξη συνεχών και μη αναστρέψιμων μεταρρυθμίσεων όσον αφορά το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης της πόλωσης, η δημόσια διοίκηση και οικονομικά κριτήρια.

6. Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων βρίσκεται στο επίκεντρο των αξιών της ΕΕ. Το Συμβούλιο δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην πρόοδο των εταίρων στον τομέα αυτό, υπενθυμίζοντας ότι η λήψη αξιόπιστων μέτρων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που έχουν επισημανθεί αποτελεί γενική προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της προάσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού και των δικαιωμάτων και της μη διακριτικής μεταχείρισης των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως οι Ρομά, τα άτομα με αναπηρία, οι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, τρανς και ίντερσεξ άτομα (ΛΟΑΤΙ), και τα άτομα που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες. Όσον αφορά την ισότητα των φύλων, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι πρέπει να διασφαλιστούν η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών και η πλήρης άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και η πολυφωνία αποτελούν βασικούς πυλώνες μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ότι η επίτευξη συγκεκριμένων και απτών αποτελεσμάτων σε αυτούς τους κρίσιμους τομείς παραμένουν ουσιαστικής σημασίας.
7. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη οι εταίροι να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά τη συνολική μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της αποολιγαρχοποίησης, και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, εξακολουθούν να απαιτούνται σταθερό ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά τις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις και κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης.
8. Εξακολουθούν να απαιτούνται αποφασιστικές προσπάθειες στα Δυτικά Βαλκάνια για την προώθηση της συμφιλίωσης και της περιφερειακής σταθερότητας, μεταξύ άλλων με την επίτευξη λύσεων σε διμερείς διαφορές και ζητήματα των εταίρων που έχουν τις ρίζες τους στην κληρονομιά του παρελθόντος, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις καθιερωμένες πρακτικές, περιλαμβανομένης της συμφωνίας περί ζητημάτων διαδοχής.
9. Το Συμβούλιο τονίζει κατηγορηματικά ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να βαθύνει περαιτέρω η συνεργασία σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ότι η Ένωση αναμένει από τους εταίρους να ευθυγραμμιστούν πλήρως με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων, δεδομένου ότι η ευθυγράμμιση αυτή αποτελεί βασική πτυχή της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ και ηχηρή έκφραση της στρατηγικής επιλογής και της θέσης ενός εταίρου σε μια κοινότητα αξιών. Η ΕΕ εξακολουθεί να υποστηρίζει τους εταίρους της και να παρέχει συνδρομή ιδίως σε εκείνους που ευθυγραμμίζονται πλήρως, μεταξύ άλλων ώστε να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά τους έναντι υβριδικών απειλών. Η αποτροπή της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, μεταξύ άλλων εκείνων που θεσπίστηκαν ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, παραμένει κεφαλαιώδους σημασίας.

10. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την επιτυχή συνεργασία με εταίρους στους τομείς της αντιμετώπισης υβριδικών απειλών, καθώς και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, της ριζοσπαστικοποίησης και του οργανωμένου εγκλήματος, και παραμένει προσηλωμένο στην περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας σε αυτούς τους τομείς. Η αντιμετώπιση των πράξεων χειραγώγησης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική προτεραιότητα. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει τη συνεργασία της με τους εταίρους για να αντικρούσει τα ψευδή ρωσικά αφηγήματα και την παραπληροφόρηση σχετικά με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.
11. Η αντικανονική μετανάστευση εξακολουθεί να αποτελεί βασική πρόκληση και απαιτεί συνεχή συνεργασία και συντονισμό με όλους τους εταίρους. Το Συμβούλιο συγχαίρει τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων για την εποικοδομητική συνεργασία τους, καθώς και την Τουρκία για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες που καταβάλλει για την υποδοχή ενός από τους μεγαλύτερους πληθυσμούς προσφύγων στον κόσμο. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης ότι είναι ζωτικής σημασίας οι εταίροι να εναρμονίσουν με την ΕΕ τις πολιτικές τους στον τομέα των θεωρήσεων.
12. Το Συμβούλιο ζητεί από όλους τους εταίρους να ενημερώνουν με σαφήνεια τους πολίτες τους για τα οφέλη και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την αντίστοιχη πορεία τους προς την ΕΕ, καθώς και για τη δική τους προσήλωση στις αξίες της ΕΕ και τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις.
13. Η ΕΕ θα συνεχίσει να ενισχύει και να εντείνει τη στήριξή της σε όλα τα επίπεδα υπέρ του πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού των μελλοντικών μελών της ΕΕ, με βάση την επίτευξη απτής προόδου ως προς το κράτος δικαίου και τις κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και με τη συμμόρφωση των εταίρων με τις αξίες, τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ. Η ΕΕ θα συνεχίσει τη σημαντική χρηματοδοτική και τεχνική συνδρομή προς τους εταίρους, ιδίως μέσω του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI-Global Europe), καθώς και μέσω της αδελφοποίησης και του ΤΑΙΕΧ. Σύμφωνα με την αρχή της αιρεσιμότητας και την αρχή «προτεραιότητα στην πολιτική», η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή έχει ως στόχο να βοηθήσει τους εταίρους να υιοθετήσουν μεταρρυθμίσεις και να επιτύχουν πλήρη ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ.

14. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην προσέγγιση των εταίρων με την ΕΕ, προετοιμάζοντας το έδαφος για την προσχώρησή τους, μια διαδικασία η οποία αποφέρει συγκεκριμένα οφέλη στους πολίτες τους ήδη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διεύρυνσης. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη διερεύνηση πρόσθετων μέτρων με στόχο την περαιτέρω υλοποίηση της σταδιακής ένταξης με αξιοκρατικό και αναστρέψιμο τρόπο, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου του 2022. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των υφιστάμενων νομικών μέσων και προσβλέπει στην εξέταση προτάσεων για περαιτέρω σταδιακή ολοκλήρωση στην πορεία προς την πλήρη ένταξη, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω εμβάθυνσης της τομεακής συνεργασίας της ΕΕ με εταίρους σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, με βάση την αναθεωρημένη μεθοδολογία διεύρυνσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα νέο σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, σκοπός του οποίου είναι να επιταχυνθεί η κοινωνικοοικονομική σύγκλιση μεταξύ των Δυτικών Βαλκανίων και της ΕΕ, βάσει αυστηρών όρων, και να παροτρυνθεί η περιοχή να επισπεύσει τις σχετικές με τις ΕΕ μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ προς στήριξη της πορείας τους προς την ΕΕ. Η προτεινόμενη εφαρμογή του αναμένεται να συνδεθεί, μεταξύ άλλων, με την πρόοδο όσον αφορά το κεκτημένο, την περιφερειακή συνεργασία και την εποικοδομητική δέσμευση της Σερβίας και του Κοσόβου στον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ. Η περιφερειακή πολιτική της ανατολικής εταιρικής σχέσης θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Γεωργία στην πορεία τους προς την ΕΕ.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

15. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης και την προτρέπει να προωθήσει ταχέως την πορεία και τη στρατηγική κατεύθυνση του Μαυροβουνίου προς την ΕΕ. Απαιτείται πολιτική συναίνεση και βούληση για την επείγουσα αποκατάσταση της λειτουργικότητας των δημοκρατικών θεσμών και την υλοποίηση μακροχρόνιων δεσμεύσεων για μεταρρυθμίσεις.
16. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνολική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, δεδομένου ότι έχουν ανοίξει τα 33 εξεταζόμενα κεφάλαια, ενώ 3 έχουν κλείσει προσωρινά. Το Μαυροβούνιο θα πρέπει χωρίς καθυστέρηση να επικεντρώσει εκ νέου τις προσπάθειές του στην εκπλήρωση των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης για τα κεφάλαια 23 και 24 όσον αφορά το κράτος δικαίου. Έως ότου επιτευχθεί αυτό το ορόσημο, κανένα άλλο κεφάλαιο δεν θα κλείσει προσωρινά. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η πρόοδος σε αυτά τα κεφάλαια είναι ουσιαστικής σημασίας και θα εξακολουθήσει να καθορίζει τον γενικό ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης.

17. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την επείγουσα ανάγκη να αποκατασταθεί η λειτουργία των κύριων δικαιοδοτικών οργάνων, ιδίως με την οριστικοποίηση των διορισμών που παραμένουν σε εκκρεμότητα, και να επιταχυνθεί και να εμβαθυνθεί η εφαρμογή βασικών δικαστικών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα ανεξάρτητο, αποτελεσματικό και υψηλής ποιότητας δικαστικό σύστημα. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον διορισμό του 7ου δικαστή του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το οποίο έχει πλέον τεθεί σε πλήρη λειτουργία.
18. Το Συμβούλιο προτρέπει το Μαυροβούνιο να εντείνει τις προσπάθειές του, ιδίως σε κρίσιμους τομείς όπως η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Μολονότι αναγνωρίζεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί, το Μαυροβούνιο πρέπει να βελτιώσει τις επιδόσεις του σε ό,τι αφορά τις έρευνες, τις διώξεις, τις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις και την κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης.
19. Το Συμβούλιο, παρά την πρόοδο που έχει —ως ένα βαθμό— σημειωθεί, προτρέπει επίσης το Μαυροβούνιο να εντείνει τις προσπάθειές του στους τομείς της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής προστασίας των δημοσιογράφων από κάθε μορφή βίας.
20. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ισχυρή ανάκαμψη και τη σταθερή ανάπτυξη της οικονομίας, τη σταθερότητα του τραπεζικού και του χρηματοπιστωτικού τομέα και τη βελτίωση της αγοράς εργασίας. Το Συμβούλιο προτρέπει το Μαυροβούνιο να εφαρμόσει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να μειώσει το δημόσιο χρέος και να συνεχίσει τις προσπάθειες ενίσχυσης της δημοσιονομικής διακυβέρνησης και της διαφάνειας.
21. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δέσμευση της κυβέρνησης στην περαιτέρω ανάπτυξη της περιφερειακής συνεργασίας και στην προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας.
22. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά το Μαυροβούνιο για τη συνεπή συνεργασία του σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, και για τη σταθερή και μακροχρόνια πλήρη ευθυγράμμισή του με την ΚΕΠΠΑ της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, με την οποία στέλνει ξεκάθαρο μήνυμα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένο στην πορεία του προς την ΕΕ. Επικροτεί επίσης τη συνεχή ενεργό συμμετοχή του Μαυροβουνίου σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ).

ΣΕΡΒΙΑ

23. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 13ης Δεκεμβρίου 2022, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της ισχυρής πολιτικής βούλησης και της συνέπειας στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ, προκειμένου να επιτευχθεί η στρατηγική επιλογή της Σερβίας να προσχωρήσει στην ΕΕ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η πρόοδος της Σερβίας όσον αφορά το κράτος δικαίου και την εξομάλυνση των σχέσεων με το Κόσοβο θα συνεχίσει να καθορίζει τον συνολικό ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης.
24. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνολική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τη Σερβία, δεδομένου ότι έχουν ανοίξει 22 από τα 35 κεφάλαια της διαπραγμάτευσης, ενώ 2 έχουν κλείσει προσωρινά. Η Σερβία θα πρέπει να συνεχίσει να επικεντρώνεται στην εκπλήρωση των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης για τα κεφάλαια 23 και 24 όσον αφορά το κράτος δικαίου. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έγκαιρη έκδοση πέντε νόμων για την εφαρμογή των συνταγματικών τροποποιήσεων του 2022. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες και πολιτική δέσμευση για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε θεμελιώδεις τομείς, μεταξύ άλλων στον τομέα της δικαιοσύνης. Η Σερβία πρέπει επίσης να συνεχίσει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένης της προστασίας των πλέον ευάλωτων ομάδων, καθώς και στη μη διακριτική μεταχείριση των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες σε ολόκληρη τη Σερβία.
25. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη να εντείνει η Σερβία τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Η Σερβία πρέπει επίσης να επιτύχει απτά αποτελέσματα και να αποκτήσει ικανοποιητικό ιστορικό επιδόσεων με αποτελεσματικές έρευνες, διώξεις, τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις, δέσμευση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης.
26. Το Συμβούλιο εκφράζει εκ νέου την ανησυχία του για την περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση του γενικού περιβάλλοντος υπέρ της ελευθερίας της έκφρασης και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης. Το Συμβούλιο παροτρύνει τη Σερβία να εντείνει τις προσπάθειες για την αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου δράσης της στο πλαίσιο της στρατηγικής για τα μέσα ενημέρωσης.
27. Το Συμβούλιο καλεί εκ νέου τις σερβικές αρχές να προβάλλουν αντικειμενικά και με σαφήνεια τα θέματα της ΕΕ και να συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε μορφής παραπληροφόρησης και χειραγώγησης πληροφοριών από το εξωτερικό σε όλους τους διαύλους ενημέρωσης.

28. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να υπογραμμίζει πόσο σημαντική είναι η ουσιαστική περιφερειακή συνεργασία στη διεκπεραίωση υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου, η επίλυση των εναπομεινουσών υποθέσεων αγνοουμένων, καθώς και η πλήρης συνεργασία με τον Μηχανισμό για τα Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια. Δεν θα πρέπει να υπάρχει στήριξη για καταδικασμένους εγκληματίες πολέμου ούτε για εξύμνηση ή άρνηση των εγκλημάτων τους.
29. Προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες για την ορθή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, το Συμβούλιο παροτρύνει θερμά τη Σερβία να ανταποκριθεί στις μακροχρόνιες συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και των οργάνων και οργανισμών του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων εκείνων που αφορούν βασικές πτυχές της εκλογικής διαδικασίας.
30. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την αξιολόγηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η Σερβία διατηρεί το επίπεδο της ετοιμότητάς της όσον αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης για το άνοιγμα της ομάδας 3 (Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη). Ενώ το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το καλό επίπεδο προετοιμασίας της Σερβίας όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, ενθαρρύνει τη Σερβία να δώσει περαιτέρω ώθηση στον ιδιωτικό τομέα, επιταχύνοντας τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης και της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων.
31. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του διότι η Σερβία παρέμεινε προσηλωμένη σε μια σειρά από πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας και προτρέπει τη Σερβία να ενισχύσει περαιτέρω τις σχέσεις καλής γειτονίας και να συμβάλει στη σταθερότητα και τη συμφιλίωση με όλους τους εταίρους στην περιοχή.
32. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι αναμένει οπωσδήποτε από τη Σερβία να εντείνει κατ' απόλυτη προτεραιότητα τις προσπάθειες με στόχο την πλήρη την ευθυγράμμισή της με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων και περιοριστικών μέτρων που αφορούν τη Ρωσία και τη Λευκορωσία. Το Συμβούλιο καλεί επίσης τις σερβικές αρχές να απόσχουν από ενέργειες και δηλώσεις κατά των θέσεων της ΕΕ σχετικά με την εξωτερική πολιτική και άλλα θέματα στρατηγικής σημασίας. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως την ανθρωπιστική και άλλης μορφής βοήθεια της Σερβίας προς την Ουκρανία. Το Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης τη βελτιωμένη συνεργασία της Σερβίας με την ΕΕ για την πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ και προτρέπει τη Σερβία να συνεχίσει τις προσπάθειες αυτές. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχιζόμενη ενεργό συμμετοχή και σημαντική συμβολή της Σερβίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ.

33. Μολονότι αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα αυτό, το Συμβούλιο εξακολουθεί να τονίζει την ανάγκη να τηρήσει η Σερβία πλήρως τη δέσμευσή της να ευθυγραμμιστεί με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ.
34. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι δεν δικαιολογείται η βία και καταδικάζει απερίφραστα τις βίαιες ενέργειες των Σέρβων διαδηλωτών του Κοσόβου κατά πολιτών, στρατευμάτων της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο, αρχών επιβολής του νόμου και μέσω ενήμερωσης στις 29 Μαΐου 2023, καθώς και τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023 στο βόρειο Κόσοβο. Το Συμβούλιο αναμένει από τη Σερβία να συνεργαστεί πλήρως και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη σύλληψη και την ταχεία προσαγωγή στη δικαιοσύνη των δραστών των επιθέσεων. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του διότι η Σερβία έχει λάβει ανεπαρκή μέτρα εν προκειμένω. Το Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για την επανειλημμένη συγκέντρωση στρατιωτικών δυνάμεων από τη Σερβία κοντά στο Κόσοβο και σημειώνει την επακόλουθη μείωση των στρατευμάτων και του εξοπλισμού. Η Σερβία και το Κόσοβο πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης, να απόσχουν από μονομερείς και προκλητικές ενέργειες που θα μπορούσαν να επιφέρουν εντάσεις και βία και να σταματήσουν τη διχαστική ρητορική. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Σερβία έχει λάβει ορισμένα μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση, μεταξύ άλλων ενθαρρύνοντας δημοσίως τους Σέρβους του Κοσόβου να συμμετάσχουν στις τοπικές εκλογές στο βόρειο Κόσοβο. Η Σερβία θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνει τους Σέρβους του Κοσόβου να επιστρέψουν στα θεσμικά όργανα τα οποία εγκατέλειψαν. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 26ης και 27ης Οκτωβρίου 2023, η αδυναμία των μερών να αποκλιμακώσουν τις εντάσεις θα έχει συνέπειες.
35. Το Συμβούλιο αναμένει τόσο από τη Σερβία όσο και το Κόσοβο να βρουν βιώσιμη λύση για την κατάσταση στο βόρειο Κόσοβο, η οποία θα εγγυάται ασφάλεια, προστασία και συμμετοχική δημοκρατία για όλους τους πολίτες.
36. Το Συμβούλιο αναμένει από τη Σερβία να συμμετάσχει στον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ καλή τη πίστει και με πνεύμα συμβιβασμού, ώστε να επιτευχθεί συνολική νομικά δεσμευτική συμφωνία με το Κόσοβο για την εξομάλυνση των σχέσεων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ χωρίς άλλη καθυστέρηση. Η συμφωνία αυτή αναμένεται να έχει ως αντικείμενο όλα τα βασικά εκκρεμή ζητήματα και να συμβάλει, ως εκ τούτου, στην περιφερειακή σταθερότητα. Η εξομάλυνση των σχέσεων και η υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο του διαλόγου αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ευρωπαϊκή πορεία αμοφτέρων των μερών, και αμφότερα κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.

37. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας και το παράρτημα εφαρμογής της που εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023, και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι κανένα από τα δύο μέρη δεν εφαρμόζει τη συμφωνία αυτή, καθώς και για άλλες δεσμεύσεις που εκκρεμούν και που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ. Καλεί τη Σερβία και το Κόσοβο να τις σεβαστούν και να τις εφαρμόσουν πλήρως, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση και προϋποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη σύσταση της Ένωσης/Κοινότητας Δήμων Σερβικής Πλειοψηφίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την προθυμία της Σερβίας και του Κοσόβου να αποδεχθούν το σχέδιο που υπέβαλε στα μέρη ο διαμεσολαβητής της ΕΕ σχετικά με το καθεστώς τους, με δεδομένο ότι θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες σε αυτή τη βάση.
38. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο να προτείνουν επειγόντως στο Συμβούλιο, πριν από το τέλος Ιανουαρίου του 2024, τις τροποποιήσεις των κριτηρίων αξιολόγησης του κεφαλαίου 35 σχετικά με τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης της Σερβίας, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις της Σερβίας που απορρέουν από τη συμφωνία και το παράρτημα εφαρμογής της.

ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

39. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουλίου του 2022, το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρώτη διακυβερνητική διάσκεψη με τη Βόρεια Μακεδονία τον Ιούλιο του 2022 και την επιτυχή ολοκλήρωση των συνεδριάσεων αναλυτικής εξέτασης. Το Συμβούλιο είναι πρόθυμο να συγκαλέσει νέα διακυβερνητική διάσκεψη, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις ή πρόσθετες πολιτικές αποφάσεις, μόλις η Βόρεια Μακεδονία υλοποιήσει τη δέσμευσή της να ολοκληρώσει τις συνταγματικές αλλαγές που αναφέρονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουλίου του 2022, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες της. Το Συμβούλιο καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να επιταχύνει την ολοκλήρωση των αλλαγών αυτών. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο προτίθεται να ανοίξει την πρώτη ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων το συντομότερο δυνατόν, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο.
40. Το Συμβούλιο προτρέπει όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα να επικεντρωθούν στην προώθηση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ και της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ.

41. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το επίπεδο προετοιμασίας της Βόρειας Μακεδονίας σε βασικούς τομείς και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να επισπευστούν οι μεταρρυθμίσεις με γνώμονα την ΕΕ και να παγιωθεί περαιτέρω η υλοποίησή τους, ιδίως στους τομείς των θεμελιωδών αρχών και του κράτους δικαίου. Η Βόρεια Μακεδονία πρέπει να επιδείξει πρόοδο όσον αφορά την ανεξαρτησία, τον επαγγελματισμό και την αμεροληψία του δικαστικού σώματος, την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Το Συμβούλιο εκφράζει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με ορισμένες αλλαγές στον ποινικό κώδικα, οι οποίες επηρεάζουν μεγάλο αριθμό υποθέσεων υψηλού επιπέδου με αντικείμενο τη διαφθορά, καθώς και σχετικά με την αθέμιτη εξωτερική επιρροή στο έργο του Δικαστικού Συμβουλίου και του δικαστικού σώματος. Το Συμβούλιο καλεί επίσης τη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει τις προσπάθειές της για περαιτέρω ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες ή κοινότητες, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας έκφρασης.
42. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την ανάγκη για έγκαιρη και χωρίς αποκλεισμούς ολοκλήρωση της επανεξέτασης και εφαρμογή της αναθεωρημένης εκλογικής νομοθεσίας που ευθυγραμμίζεται με τις συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και της Επιτροπής της Βενετίας.
43. Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σημειωθείσα πρόοδο, ιδίως στον τομέα της δημοσιονομικής διατηρησιμότητας, και παροτρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει τις προσπάθειες για να ανταποκριθεί περαιτέρω στις απαιτήσεις της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης.
44. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι σχέσεις καλής γειτονίας και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της επίτευξης απτών αποτελεσμάτων και της εφαρμογής, καλή τη πίστει, των διμερών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας των Πρεσπών με την Ελλάδα και της συνθήκης φιλίας, καλής γειτονίας και συνεργασίας με τη Βουλγαρία.

45. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά τη Βόρεια Μακεδονία για τη συνεπή συνεργασία της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, ειδικότερα δε για την πλήρη ευθυγράμμισή της με την ΚΕΠΠΑ της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, μέσω της οποίας διατυπώνει ξεκάθαρα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένη στην πορεία της προς την ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχιζόμενη ενεργό συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ. Το Συμβούλιο συγχαίρει επίσης τη Βόρεια Μακεδονία για τον ενεργό ρόλο της σε μία σύνθετη γεωπολιτική συγκυρία κατά το διάστημα που ασκούσε την προεδρία του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

ΑΛΒΑΝΙΑ

46. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρώτη διακυβερνητική διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε με την Αλβανία τον Ιούλιο του 2022. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων που σημειώθηκε κατά το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης της επιτυχούς ολοκλήρωσης των συνεδριάσεων αναλυτικής εξέτασης. Το Συμβούλιο προσδοκά να προχωρήσει στα επόμενα στάδια όσον αφορά τη διαδικασία προσχώρησης της Αλβανίας και στο άνοιγμα της πρώτης ομάδας διαπραγματευτικών κεφαλαίων το συντομότερο δυνατόν.
47. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι ο εποικοδομητικός και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικός διάλογος στη χώρα παραμένει ζωτικής σημασίας για την προώθηση της υιοθέτησης μεταρρυθμίσεων σχετικών με την ΕΕ.
48. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί, ιδίως στους τομείς των θεμελιωδών αρχών και ιδίως του κράτους δικαίου, της αδιάλειπτης εφαρμογής της συνολικής μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης και της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η διαδικασία ελέγχου δικαστών και εισαγγελέων συνέχισε να προχωρά σταθερά και παράγγαγε απτά αποτελέσματα. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να επισπευστούν οι μεταρρυθμίσεις με γνώμονα την ΕΕ και να παγιωθεί περαιτέρω η υλοποίησή τους. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα απτά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από την ειδική δομή για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και τη συνεχιζόμενη καλή συνεργασία με τις υπηρεσίες της ΕΕ και των κρατών μελών για την επιβολή του νόμου. Οι προσπάθειες δημιουργίας ενός στέρεου ιστορικού επιδόσεων στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει να συνεχιστούν. Απαιτείται επίσης ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα των ερευνών, μεταξύ άλλων με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

49. Το Συμβούλιο καλεί την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας της έκφρασης, καθώς και των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την εφαρμογή συνολικής μεταρρύθμισης του τομέα της έγγραφης ιδιοκτησίας και την παγίωση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας με διαφανή τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω της διενέργειας διαβουλεύσεων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά και της αντιμετώπισης περιστατικών παραποίησης εγγράφων και της ταχείας προώθησης της διαδικασίας καταχωρίσεων και αποζημιώσεων. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση της παράγωγης νομοθεσίας για τις μειονότητες και εξακολουθεί να καλεί επιτακτικά την Αλβανία να εγκρίνει και να εφαρμόσει γρήγορα την εναπομένουσα συναφή εκτελεστική νομοθεσία σχετικά με τον νόμο-πλαίσιο του 2017 για την προστασία των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης την Αλβανία να ολοκληρώσει όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με την εθνική απογραφή σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.
50. Όσον αφορά τη μετανάστευση, η Αλβανία θα πρέπει να συνεχίσει να επικαιροποιεί το νομικό της πλαίσιο με βάση το κεκτημένο της ΕΕ. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί, προτρέπει ωστόσο την Αλβανία να εκπληρώσει τη δέσμευσή της να ευθυγραμμιστεί με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ.
51. Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ανθεκτικότητα και την ισχυρή ανάκαμψη της οικονομίας της Αλβανίας και παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειες για να ανταποκριθεί περαιτέρω στις απαιτήσεις της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης.
52. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχιζόμενη εποικοδομητική δραστηριοποίηση της Αλβανίας στο πεδίο της περιφερειακής συνεργασίας. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι σχέσεις καλής γειτονίας και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης.
53. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά την Αλβανία για τη συνεπή συνεργασία της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, ειδικότερα δε για την πλήρη ευθυγράμμισή της με την ΚΕΠΠΑ της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, μέσω της οποίας διατυπώνει ξεκάθαρα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένη στην πορεία της προς την ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχιζόμενη ενεργό συμμετοχή και σημαντική συμβολή της Αλβανίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ. Η ΕΕ συγχαίρει επίσης την Αλβανία για την ενεργό συμμετοχή της ως μη μόνιμο μέλος στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με σκοπό την προώθηση και την προάσπιση της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης.

ΤΟΥΡΚΙΑ

54. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει όλα τα προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία, και ειδικότερα το στρατηγικό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ένα σταθερό και ασφαλές περιβάλλον στην Ανατολική Μεσόγειο και στην ανάπτυξη συνεργατικής και αμοιβαία επωφελούς σχέσης με την Τουρκία.
55. Η ΕΕ είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με την Τουρκία κατά τρόπο σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο σε ορισμένους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, με την επιφύλαξη των καθορισμένων όρων που προσδιορίστηκαν από τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 25 Μαρτίου 2021, καθώς και σε προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Επίσης, το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στη διατήρηση ανοικτού και ειλικρινούς διαλόγου, στην αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων και στη συνεργασία σε βασικούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος όπως η μετανάστευση, η δημόσια υγεία, το κλίμα, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και περιφερειακά ζητήματα. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση τη συνέχιση των διαλόγων υψηλού επιπέδου μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας σχετικά με διάφορα από τα ζητήματα αυτά.
56. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως τις πρόσφατες βελτιώσεις στις σχέσεις μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας, με την προσδοκία ότι θα είναι βιώσιμες. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την αποκλιμάκωση στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία πρέπει να διατηρηθεί.
57. Η ΕΕ αντέδρασε ταχέως με αλληλεγγύη στους σεισμούς του Φεβρουαρίου του 2023 που έπληξαν τη νοτιοανατολική Τουρκία, παρέχοντας ομάδες διάσωσης και στήριξη σε είδος μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, και συνέβαλε στην κινητοποίηση συνολικής δέσμευσης ύψους 6 δισ. EUR από τη διεθνή κοινότητα.

58. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αναμένει από την Τουρκία να επιδείξει σαφή προσήλωση στις σχέσεις καλής γειτονίας και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών, προσφεύγοντας, εάν χρειαστεί, στο Διεθνές Δικαστήριο. Το Συμβούλιο, όπως δηλώνεται σε όλα τα συναφή συμπεράσματά του, καθώς και στη δήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, καλεί την Τουρκία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει του διαπραγματευτικού πλαισίου, περιλαμβανομένης της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής του πρόσθετου πρωτοκόλλου της συμφωνίας σύνδεσης έναντι όλων των κρατών μελών. Η αναγνώριση όλων των κρατών μελών παραμένει ουσιαστικής σημασίας. Η Τουρκία πρέπει να εξομαλύνει τις σχέσεις της με την Κυπριακή Δημοκρατία και να σεβαστεί την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα όλων των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και όλα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.
59. Υπενθυμίζοντας προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η ΕΕ παραμένει πλήρως προσηλωμένη στη συνολική διευθέτηση του Κυπριακού, στο πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί από τον ΟΗΕ, σύμφωνα με όλες τις σχετικές αποφάσεις του ΣΑΗΕ και τηρουμένων των αρχών στις οποίες θεμελιώνεται η ΕΕ και του κεκτημένου. Μεγάλη σημασία έχει επίσης η Τουρκία να δεσμευτεί και να συμβάλει σε μια τέτοια ειρηνική διευθέτηση, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών πτυχών του ζητήματος. Η ΕΕ ζητά την ταχεία επανέναρξη των διαπραγματεύσεων και είναι έτοιμη να συμβάλει ενεργά στην υποστήριξη όλων των σταδίων της διαδικασίας υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία του καθεστώτος των Βαρωσίων, καταδικάζει όλες τις μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας που αντίκεινται στις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του για την άμεση ανάκλησή τους. Το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να σεβαστεί τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως τις αποφάσεις 541, 550, 789 και 1251.

60. Σύμφωνα με συμπεράσματα του Συμβουλίου προηγούμενων ετών και υπενθυμίζοντας τις σχετικές διεθνείς δεσμεύσεις της Τουρκίας, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι προβληματίζεται σοβαρά λόγω της συνεχιζόμενης και ιδιαίτερα ανησυχητικής οπισθοδρόμησης στους τομείς της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η συστημική έλλειψη ανεξαρτησίας και η αδικαιολόγητη πίεση στο δικαστικό σώμα εξακολουθούν να αποτελούν πηγή σοβαρής ανησυχίας, όπως και οι περιορισμοί στην ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και στην ελευθερία της έκφρασης. Η Τουρκία θα πρέπει να εντείνει τη συνεργασία της με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς του, να λάβει υπόψη της τις βασικές συστάσεις τους, να εφαρμόσει πλήρως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και άλλες διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις οποίες η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και να εκτελέσει όλες τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σύμφωνα με το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ. Το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να μην εφαρμόζει τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ εγείρει ερωτήματα σχετικά με την προσήλωσή της στο κράτος δικαίου και στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και στις διεθνείς υποχρεώσεις της. Το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να αντιστρέψει επείγοντως τις αρνητικές τάσεις σε όλους αυτούς τους τομείς και να καλύψει ικανοποιητικά τις πολυάριθμες σοβαρές ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στην έκθεση της Επιτροπής.
61. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Τουρκία να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρα για την επάνοδο σε μακροοικονομικές πολιτικές περισσότερο προσανατολισμένες στη σταθερότητα και για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων ανησυχιών σχετικά με την ορθή λειτουργία της οικονομίας της αγοράς της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένου του θεσμικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επιπλέον ότι η Τουρκία πρέπει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την υλοποίηση της τελωνειακής ένωσης ΕΕ-Τουρκίας, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή της σε όλα τα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει επίσης ότι η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των αγαθών διπλής χρήσης, δεν πρέπει να μπορεί να συνεπάγεται καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ.

62. Η δήλωση ΕΕ-Τουρκίας του 2016 παραμένει το βασικό πλαίσιο συνεργασίας για τη μετανάστευση και εξακολουθεί να παράγει αποτελέσματα. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου του 2021, το Συμβούλιο αναμένει από την Τουρκία τη διασφάλιση της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας έναντι και της Κυπριακής Δημοκρατίας, την επανέναρξη των επιστροφών και την πρόληψη των αντικανονικών αφίξεων. Η πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας και η συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθούν να έχουν ουσιαστική σημασία. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η Τουρκία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την πολιτική θεώρηση της ΕΕ.
63. Το Συμβούλιο σημειώνει με βαθιά ανησυχία ότι η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην έκθεση της Επιτροπής, έρχεται όλο και περισσότερο σε σύγκρουση με τις προτεραιότητες της ΕΕ στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και επαναλαμβάνει ότι αναμένει οπωσδήποτε από την Τουρκία να ευθυγραμμιστεί περισσότερο προς τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ της ΕΕ ως ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας. Το Συμβούλιο, μολονότι αναγνωρίζει τον εποικοδομητικό ρόλο που διαδραμάτισε η Τουρκία στη διευκόλυνση των εξαγωγών ουκρανικών σιτηρών, εκφράζει τη βαθιά λύπη του για τη μη ευθυγράμμιση της Τουρκίας με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ που ελήφθησαν ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και υπογραμμίζει ότι είναι άκρως σημαντικό να αποτρέπεται η καταστρατήγησή τους.
64. Το Συμβούλιο σημειώνει με λύπη ότι η Τουρκία απομακρύνεται όλο και περισσότερο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και υπενθυμίζει τα προηγούμενα συμπεράσματά του, στα οποία επισημαίνεται ότι, ως εκ τούτου, οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης της Τουρκίας έχουν ουσιαστικά περιέλθει σε στασιμότητα και ότι δεν μπορεί να εξεταστεί το άνοιγμα ή το κλείσιμο άλλων κεφαλαίων.

ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

65. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και τη σύστασή της, και προσβλέπει στην προσεχή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επί του θέματος.

66. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που κατέβαλε η Βοσνία και Ερζεγοβίνη μετά τη χορήγηση του καθεστώτος υποψήφιας χώρας τον Δεκέμβριο του 2022. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να εκπληρώσει τις 14 βασικές προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στη γνώμη της Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησής της στην ΕΕ, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το 2019, μεταξύ άλλων, εφαρμόζοντας όλα τα εναπομένοντα μέτρα που προσδιορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής για το καθεστώς υποψήφιας χώρας και λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2022. Έγιναν ορισμένα σημαντικά βήματα και δεσμεύσεις για την εκπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων, παρά τις αρνητικές εξελίξεις στην οντότητα της Σερβικής Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την επίτευξη της αναγκαίας περαιτέρω προόδου σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση όλων των θεσπισθέντων νόμων με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων της Επιτροπής της Βενετίας. Η ΕΕ είναι έτοιμη να βοηθήσει περαιτέρω τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη στις μεταρρυθμίσεις της και στη σταθερή εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επικεντρώνονται στην πορεία της προς την ΕΕ.
67. Σύμφωνα με τους θεσμικούς μηχανισμούς που θεσπίστηκαν με την ειρηνευτική συμφωνία του Ντέιτον, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη πρέπει να προβεί σε περαιτέρω συνταγματικές και εκλογικές μεταρρυθμίσεις για να διασφαλίσει την ισότητα και τη χωρίς διακρίσεις μεταχείριση όλων των πολιτών, ιδίως με την εφαρμογή της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) στην υπόθεση Sejdić-Finci. Το Συμβούλιο ζητεί εκ νέου μια διαδικασία περιορισμένων συνταγματικών και εκλογικών μεταρρυθμίσεων χωρίς αποκλεισμούς, μέσω πραγματικού διαλόγου και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα με σκοπό την εξάλειψη όλων των μορφών ανισότητας και διακρίσεων στην εκλογική διαδικασία. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι δεν θα πρέπει να ληφθεί κανένα νομοθετικό ή πολιτικό μέτρο που θα δυσχέραινε περισσότερο την εφαρμογή της απόφασης στην υπόθεση Sejdić-Finci και άλλων συναφών αποφάσεων του ΕΔΑΔ ή που θα όξυνε περαιτέρω τον διχασμό.
68. Το Συμβούλιο προτρέπει όλους τους πολιτικούς παράγοντες στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να αποκηρύξουν και να απόσχουν από την προκλητική διχαστική ρητορική και δράση, όπως την αμφισβήτηση της κυριαρχίας, της ενότητας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, και να σταματήσουν την εξύμνηση καταδικασθέντων εγκληματιών πολέμου, καθώς και να προωθήσουν ενεργά τη συμφιλίωση.

69. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει περαιτέρω την αταλάντευτη προσήλωσή του στην ενωσιακή προοπτική της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης ως ενιαίας, ενωμένης και κυρίαρχης χώρας.
70. Το Συμβούλιο ανησυχεί σοβαρά λόγω νομοθετημάτων και πρωτοβουλιών στην οντότητα της Σερβικής Δημοκρατίας, που αντιβαίνουν στην πορεία της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης προς την ΕΕ και περιλαμβάνουν αποσχιστική ρητορική και αμφισβήτηση της συνταγματικής τάξης της χώρας. Το Συμβούλιο αποδοκιμάζει τη θέσπιση νομοθεσίας στην οντότητα της Σερβικής Δημοκρατίας σχετικά με τη μη εφαρμογή των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης εντός της εν λόγω οντότητας. Το Συμβούλιο τονίζει ότι πρέπει να γίνονται σεβαστές η κυριαρχία, η εδαφική ακεραιότητα, η συνταγματική τάξη, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου, και η διεθνής νομική προσωπικότητα της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης. Κάθε ενέργεια που αντιβαίνει σε αυτές τις αρχές θα έχει σοβαρές συνέπειες.
71. Το Συμβούλιο σημειώνει την περιορισμένη πρόοδο και υπογραμμίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί το κράτος δικαίου, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση νέου νόμου για το Ανώτατο Δικαστικό και Εισαγγελικό Συμβούλιο και τη θέσπιση του νόμου για τα δικαστήρια. Καλεί τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να λάβει αποφασιστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος με σκοπό τη δημιουργία ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες και τις καταδικαστικές αποφάσεις, μεταξύ άλλων και σε υψηλό επίπεδο. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την έναρξη λειτουργίας του σημείου επαφής της Ευρωπόλ. Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστές.
72. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι καταβλήθηκαν περιορισμένες προσπάθειες στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά χαιρετίζει τον ορισμό του διαμεσολαβητή ως μηχανισμού πρόληψης των βασανιστηρίων και καλεί τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να εντείνει σημαντικά τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων, ιδίως με την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, της βίας κατά των γυναικών και της έμφυλης βίας και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ.

73. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την οπισθοδρόμηση όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης και παροτρύνει τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να διαφυλάξει την ασφάλεια των δημοσιογράφων και την κατάλληλη δικαστική παρακολούθηση των περιπτώσεων απειλών και βίας. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την επαναφορά των ποινικών κυρώσεων για δυσφήμιση στην οντότητα της Σερβικής Δημοκρατίας, καθώς και για την πρόσφατη έγκριση, σε πρώτη ανάγνωση, στη συνέλευση της οντότητας, ενός σχεδίου νόμου για τη σήμανση ομάδων της κοινωνίας των πολιτών ως «ξένων πρακτόρων», εξέλιξη που προκαλεί μεγάλη ανησυχία.
74. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που σημειώθηκε στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, ιδίως όσον αφορά τη θέσπιση του νόμου για την ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση. Αναμένει ότι θα ληφθούν περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλιστεί μια επαγγελματική και αποπολιτικοποιημένη δημόσια διοίκηση. Επιπλέον, για να εξασφαλιστεί ο συντονισμός της νομοθετικής ευθυγράμμισης, το Συμβούλιο παροτρύνει θερμά τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να αναπτύξει εθνικό πρόγραμμα για την υιοθέτηση του κεκτημένου.
75. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τα θετικά μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της διαχείρισης και του συντονισμού της μετανάστευσης, ιδίως για τη θέσπιση νόμου για τους αλλοδαπούς. Καλεί τη χώρα να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ, να συνάψει τη συμφωνία περί καθεστώτος του Frontex με την ΕΕ και να διασφαλίσει την πρόσβαση στο άσυλο.
76. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Βοσνία και Ερζεγοβίνη βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο όσον αφορά τη δημιουργία λειτουργικής οικονομίας της αγοράς.
77. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ανανέωση της εντολής της EUFOR Althea, η οποία εξακολουθεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη στήριξη των αρχών της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης με σκοπό τη διατήρηση ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος για όλους τους πολίτες.
78. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της συνεχούς συνεργασίας μεταξύ των διεθνών παραγόντων και εκφράζει την υποστήριξή του στην αποστολή του ύπατου εκπροσώπου και του γραφείου του για την υλοποίηση του θεματολογίου 5 + 2.

79. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να συμμετάσχει περαιτέρω ενεργά στην περιφερειακή συνεργασία και στις σχέσεις καλής γειτονίας και να επικυρώσει ταχέως όλες τις περιφερειακές συμφωνίες κινητικότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας του Βερολίνου.
80. Το Συμβούλιο επικροτεί τη σημαντική βελτίωση της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης ως προς την ευθυγράμμισή της με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της ΕΕ, η οποία σηματοδοτεί τη σαφή δέσμευσή της στην πορεία της προς την ΕΕ. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να συνεχίσει αυτή τη θετική τάση και την καλεί να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων, μεταξύ άλλων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας.

ΚΟΣΟΒΟ

81. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή προσήλωση του Κόσοβου στην ευρωπαϊκή του πορεία και τις σχετικές μεταρρυθμίσεις. Η ΕΕ είναι έτοιμη να βοηθήσει περαιτέρω το Κόσοβο στις μεταρρυθμίσεις του και στη σταθερή εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επικεντρώνονται στην ευρωπαϊκή πορεία του. Το Συμβούλιο προσβλέπει στην έναρξη ισχύος της ελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων για το Κόσοβο την 1η Ιανουαρίου 2024.
82. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σημαντική πρόοδο όσον αφορά την εκλογική μεταρρύθμιση, η οποία ανταποκρίνεται σε μακροχρόνιες συστάσεις διαδοχικών αποστολών εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ και ενθαρρύνει το Κόσοβο να εφαρμόσει τη νέα νομοθεσία πριν από τις επόμενες γενικές εκλογές.
83. Το Συμβούλιο σημειώνει περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά το κράτος δικαίου, την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και την εξάλειψη της διαφθοράς και καλεί το Κόσοβο να βελτιώσει την εφαρμογή των υφιστάμενων εργαλείων για τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και να συνεχίσει περαιτέρω τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Θα πρέπει να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος για την αποτελεσματική προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων, καθώς και των δικαιωμάτων των μη πλειοψηφικών κοινοτήτων και των ΛΟΑΤΙ, και για τη διασφάλιση της πλήρους προστασίας της πολιτισμικής και θρησκευτικής κληρονομιάς. Το Συμβούλιο καλεί μετ' επιτάσεως το Κόσοβο να εφαρμόσει τον νόμο για την πρόληψη και την προστασία ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία, τη βία κατά των γυναικών και την έμφυλη βία. Το Κόσοβο θα πρέπει να εφαρμόσει την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τη Μονή Dečani χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι ανησυχεί λόγω της έλλειψης ελευθερίας της έκφρασης και της ελλιπούς πολυφωνίας στο βόρειο Κόσοβο.

84. Το Συμβούλιο ανησυχεί βαθύτατα για την κατάσταση στο βόρειο Κόσοβο, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας. Αρκετές μονομερείς κινήσεις του Κοσόβου και της Σερβίας, καθώς και η συλλογική παραίτηση Σέρβων του Κοσόβου από θεσμικά όργανα του Κοσόβου και η αποχή τους από τις τοπικές εκλογές του Απριλίου στο βόρειο Κόσοβο έχουν αυξήσει περαιτέρω τις εντάσεις. Το Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τις βίαιες πράξεις Σέρβων διαδηλωτών του Κοσόβου κατά πολιτών, στρατευμάτων της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο (KFOR), αρχών επιβολής του νόμου και μέσων ενημέρωσης στις 29 Μαΐου 2023. Θα πρέπει να διεξαχθούν το συντομότερο δυνατόν νέες τοπικές εκλογές στο βόρειο Κόσοβο και οι Σέρβοι του Κοσόβου θα πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά, χωρίς καμία προϋπόθεση. Οι Σέρβοι του Κοσόβου θα πρέπει επίσης να επιστρέψουν στα θεσμικά όργανα τα οποία εγκατέλειψαν. Η επιστροφή αυτή θα πρέπει να διευκολυνθεί από το Κόσοβο και να υποστηριχθεί από τη Σερβία.

Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη δήλωση του ύπατου εκπροσώπου εξ ονόματος της ΕΕ της 3ης Ιουνίου, η ΕΕ εφαρμόζει αναστρέψιμα μέτρα έναντι του Κοσόβου λόγω της έλλειψης αποφασιστικής δράσης για την αποκλιμάκωση των εντάσεων στο βόρειο Κόσοβο. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση διότι το Κόσοβο έχει λάβει μέτρα για να ανταποκριθεί σε ορισμένα από τα αιτήματα της ΕΕ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ΕΕ είναι έτοιμη να άρει τα μέτρα, εφόσον επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την εκπλήρωση των υφιστάμενων αιτημάτων της ΕΕ. Το Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να επιλαμβάνεται του θέματος και θα επανέλθει σε αυτό βάσει έκθεσης του ύπατου εκπροσώπου σχετικά με την εκπλήρωση των εν λόγω αιτημάτων.

Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η βία ουδόλως δικαιολογείται και καταδικάζει απερίφραστα τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023. Το Συμβούλιο σημειώνει τη βελτιωμένη συνεργασία της αστυνομίας του Κοσόβου με την EULEX όσον αφορά τη συγκεκριμένη επίθεση. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ενισχυμένη παρουσία της KFOR, ιδίως στην οριοθέτηση των συνόρων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας. Το Κόσοβο και η Σερβία πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης, να απέσχουν από μονομερείς και προκλητικές ενέργειες που θα μπορούσαν να επιφέρουν εντάσεις και βία και να σταματήσουν τη διχαστική ρητορική. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 26ης και 27ης Οκτωβρίου 2023, η αδυναμία των μερών να αποκλιμακώσουν τις εντάσεις θα έχει συνέπειες.

85. Το Συμβούλιο αναμένει τόσο από το Κόσοβο όσο και από τη Σερβία να βρουν βιώσιμη λύση για την κατάσταση στο βόρειο Κόσοβο, η οποία θα εγγυάται ασφάλεια, προστασία και συμμετοχική δημοκρατία για όλους τους πολίτες.
86. Το Συμβούλιο αναμένει από το Κόσοβο να συμμετάσχει στον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ καλή τη πίστει και με πνεύμα συμβιβασμού ώστε να επιτευχθεί συνολική νομικά δεσμευτική συμφωνία με τη Σερβία για την εξομάλυνση των σχέσεων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ χωρίς άλλη καθυστέρηση. Η συμφωνία αυτή αναμένεται να έχει ως αντικείμενο όλα τα βασικά εκκρεμή ζητήματα και να συμβάλει, ως εκ τούτου, στην περιφερειακή σταθερότητα. Η εξομάλυνση των σχέσεων και η υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο του διαλόγου αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ευρωπαϊκή πορεία αμοιτέρων των μερών, και αμφοτέρωθεν κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.
87. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας και το παράρτημα εφαρμογής της που εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023, και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι κανένα από τα δύο μέρη δεν εφαρμόζει τη συμφωνία αυτή, καθώς και για άλλες δεσμεύσεις που εκκρεμούν και που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ. Καλεί το Κόσοβο και τη Σερβία να τις σεβαστούν και να τις εφαρμόσουν πλήρως, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση και προϋποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη σύσταση της Ένωσης/Κοινότητας Δήμων Σερβικής Πλειοψηφίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την προθυμία του Κοσόβου και της Σερβίας να αποδεχθούν το σχέδιο καταστατικού που υπέβαλε στα μέρη ο διαμεσολαβητής της ΕΕ, με δεδομένο ότι θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες σε αυτή τη βάση.
88. Το Συμβούλιο καλεί τον ειδικό εντεταλμένο της ΕΕ για τον διάλογο Βελιγραδίου-Πρίστινας και άλλα περιφερειακά ζητήματα των Δυτικών Βαλκανίων να επικαιροποιήσει την ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης της ειδικής ομάδας του Κοσόβου για την εξομάλυνση, ώστε να αντικατοπτρίζει τις υποχρεώσεις του Κοσόβου που απορρέουν από τη συμφωνία και το παράρτημα εφαρμογής της.
89. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σημασία του έργου των Ειδικών Δικαστικών Τμημάτων για το Κόσοβο και της Ειδικής Εισαγγελίας, το οποίο και υποστηρίζει, υπογραμμίζει δε την προθυμία του να παράσχει συνδρομή στην εκτέλεση της εντολής τους.

90. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της στενής συνεργασίας του Κοσόβου με την αποστολή EULEX, καθώς και άλλους σχετικούς διεθνείς φορείς.
91. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο σημειώνει ότι το Κόσοβο βρίσκεται μεταξύ ενός πρώιμου σταδίου και κάποιου επιπέδου προετοιμασίας για την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς.
92. Το Συμβούλιο καλεί το Κόσοβο να συμμετάσχει επειγόντως ενεργά και εποικοδομητικά σε δραστηριότητες περιφερειακής συνεργασίας και να τηρήσει τις δεσμεύσεις του στο πλαίσιο της CEFTA και της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης, μεταξύ άλλων αίροντας την απόφασή του να απαγορεύσει την εισαγωγή εμπορευμάτων από τη Σερβία. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την επικύρωση από το Κόσοβο τριών συμφωνιών στο πλαίσιο της διαδικασίας του Βερολίνου σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία και την αμοιβαία αναγνώριση των προσόντων, οι οποίες επιτεύχθηκαν το 2022.
93. Το Συμβούλιο επικροτεί την απερίφραστη καταδίκη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας από το Κόσοβο, τον σαφή γεωστρατηγικό προσανατολισμό του, καθώς και την οικειοθελή ευθυγράμμισή του με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της ΕΕ και τη συνεχή εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, πράγμα που αποτελεί ισχυρή έκφραση της στρατηγικής επιλογής και θέσης του Κοσόβου εντός κοινότητας αξιών.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

94. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου την αταλάντευτη υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, καθώς και το φυσικό δικαίωμα νόμιμης άμυνας της Ουκρανίας κατά της επίθεσης της Ρωσίας. Η ΕΕ θα εξακολουθεί να στηρίζει την Ουκρανία και τον ουκρανικό λαό κατά του συνεχιζόμενου πολέμου της Ρωσίας για όσο διάστημα χρειαστεί.
95. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την ουσιαστική πρόοδο που έχει σημειώσει η Ουκρανία προς την επίτευξη των στόχων στους οποίους βασίζεται το καθεστώς υποψήφιας χώρας, παρά το γεγονός ότι η Ουκρανία δέχεται επίθεση.
96. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με την Ουκρανία και τις συστάσεις της, και προσβλέπει στην προσεχή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επί του θέματος.

97. Η ΕΕ είναι έτοιμη να βοηθήσει περαιτέρω την Ουκρανία στις μεταρρυθμίσεις της και στη σταθερή εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επικεντρώνονται στην πορεία της προς την ΕΕ, και παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη της αποκατάστασης, της ανάκαμψης και της ανασυγκρότησης της Ουκρανίας.
98. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη δέσμευση της Ουκρανίας και χαιρετίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ολοκληρωμένη και συνεπή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα του κράτους δικαίου και της δικαιοσύνης και της δημόσιας διοίκησης, και ενθαρρύνει την Ουκρανία να παραμείνει αποφασιστικά στην πορεία αυτή, η οποία εξακολουθεί να έχει ζωτική σημασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ουκρανίας και για την πραγματοποίηση περαιτέρω προόδου στη διαδικασία διεύρυνσης.
99. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση διότι έχει θεσπιστεί το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο για τα θεμελιώδη δικαιώματα και χαιρετίζει την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της Ουκρανίας για τα μέσα ενημέρωσης με το κεκτημένο της ΕΕ σχετικά με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.
100. Όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς, το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη διασφάλιση της ανεξάρτητης και αποτελεσματικής λειτουργίας των θεσμών για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Η Ουκρανία θα πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει περαιτέρω τους θεσμούς και τα μέτρα της για την καταπολέμηση της διαφθοράς και να βελτιώσει περαιτέρω το ιστορικό επιδόσεών της όσον αφορά τις έρευνες και τις καταδικαστικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Όσον αφορά τα μέτρα που αποσκοπούν στον περιορισμό της υπερβολικής επιρροής των ολιγαρχών, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις σημαντικές συστημικές λύσεις που έχουν αναληφθεί και αναμένει ότι θα συνεχιστεί η πρόοδος εν προκειμένω. Το Συμβούλιο επικροτεί την πρόοδο της ευθυγράμμισης της νομοθεσίας της Ουκρανίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με τα πρότυπα της ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF). Το Συμβούλιο σημειώνει τα μέτρα που έχουν ληφθεί όσον αφορά τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες και προσβλέπει σε περαιτέρω ενέργειες, όπως συνέστησε η Επιτροπή της Βενετίας.
101. Λόγω της συνεχιζόμενης ρωσικής επίθεσης, η άσκηση της νομισματικής πολιτικής και η συνολική οικονομική διακυβέρνηση στην Ουκρανία αντιμετωπίζουν εξαιρετικές δυσκολίες. Η λειτουργία της οικονομίας της αγοράς της χώρας και η ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών της, ιδίως της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία έχει ήδη λάβει αποφασιστικά μέτρα, έχουν ιδιαίτερη σημασία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των προσπαθειών ανασυγκρότησης.

102. Το Συμβούλιο επικροτεί τις προσπάθειες της Ουκρανίας να ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια και την ανεξαρτησία του εφοδιασμού. Στο πλαίσιο των συνεχών επιθέσεων κατά των ενεργειακών υποδομών της Ουκρανίας, η ΕΕ είναι πρόθυμη να εξακολουθήσει να παρέχει στήριξη για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ουκρανίας.
103. Το Συμβούλιο δίνει έμφαση στην περαιτέρω εμβάθυνση της τομεακής συνεργασίας της ΕΕ με την Ουκρανία και στην ένταξη της Ουκρανίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, με βάση την ενισχυμένη εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.
104. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη στρατηγική προσήλωση της Ουκρανίας στην πορεία της προς την ΕΕ και την ευθυγράμμισή της σε μεγάλο βαθμό με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ. Ενθαρρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει αυτή τη θετική τάση προς την πλήρη ευθυγράμμιση, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας.

ΜΟΛΔΑΒΙΑ

105. Το Συμβούλιο επικροτεί την ουσιαστική πρόοδο που έχει σημειώσει η Μολδαβία προς την επίτευξη των στόχων στους οποίους βασίζεται το καθεστώς υποψήφιας χώρας, ενόψει των σημαντικών προκλήσεων που ανακύπτουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις υβριδικές ενέργειες κατά της ίδιας της Μολδαβίας.
106. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με τη Μολδαβία και τις συστάσεις της, και προσβλέπει στην προσεχή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επί του θέματος.
107. Η ΕΕ είναι έτοιμη να βοηθήσει περαιτέρω τη Μολδαβία στις μεταρρυθμίσεις της και στη σταθερή εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επικεντρώνονται στην πορεία της προς την ΕΕ.
108. Όσον αφορά τις θεμελιώδεις αρχές, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σαφή προσήλωση της Μολδαβίας στη μεταρρυθμιστική της διαδικασία και τα αποφασιστικά μέτρα που έχει λάβει, και υπογραμμίζει τη σημασία της διατήρησης βιώσιμης και απτής προόδου των μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους τομείς του κράτους δικαίου, της δικαιοσύνης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

109. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Μολδαβία να εξακολουθήσει να προωθεί τη συνολική μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ελέγχου δικαστών και εισαγγελέων, καθώς και την καταπολέμηση της διαφθοράς, με έμφαση στην ενίσχυση των σχετικών θεσμών και στην περαιτέρω δημιουργία σταθερού ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες και τις καταδικαστικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συστηματική προσέγγιση της Μολδαβίας όσον αφορά την αποολιγαρχοποίηση και ενθαρρύνει τη συνέχιση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης.
110. Το Συμβούλιο σημειώνει τα προκαταρκτικά πορίσματα του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, σύμφωνα με τα οποία οι τοπικές εκλογές της 5ης Νοεμβρίου διεξήχθησαν ειρηνικά και αποτέλεσαν αντικείμενο αποτελεσματικής διαχείρισης υπό δύσκολες συνθήκες. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν αρνητικές επιπτώσεις στην εκλογική διαδικασία, τόσο από εξωτερικές παρεμβάσεις όσο και από τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν λόγω ανησυχιών για την εθνική ασφάλεια. Ενόψει των επικείμενων προεδρικών και βουλευτικών εκλογών, το Συμβούλιο καλεί τη Μολδαβία να διασφαλίσει ότι τα μέτρα για την αντιμετώπιση κακόβουλων παρεμβάσεων συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα.
111. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την ανθεκτικότητα της Μολδαβίας απέναντι στις άνευ προηγουμένου υβριδικές ενέργειες της Ρωσίας και επιβεβαιώνει τη στήριξη της ΕΕ εν προκειμένω, μεταξύ άλλων μέσω της αποστολής εταιρικής σχέσης της ΕΕ στη Δημοκρατία της Μολδαβίας.
112. Το Συμβούλιο επαινεί τις προσπάθειες της Μολδαβίας να ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια και την ανεξαρτησία του εφοδιασμού. Η Μολδαβία πρέπει να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγική της ικανότητα και να ενισχύσει τα μέτρα που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, ιδίως με τη βοήθεια της δέσμης μέτρων στήριξης της Μολδαβίας.
113. Αναγνωρίζοντας την πρόοδο όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στον οικονομικό και χρηματοπιστωτικό τομέα, το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της επιδίωξης μετασχηματιστικών οικονομικών μεταρρυθμίσεων, της τομεακής συνεργασίας και της ενσωμάτωσης της Μολδαβίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, με βάση την ενισχυμένη εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.

114. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις συνεχείς προσπάθειες της Μολδαβίας να ενισχύσει τη δημόσια διοίκηση και το πλαίσιο διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών της και καλεί τη Μολδαβία να συνεχίσει να ενισχύει τη διοικητική και θεσμική της ικανότητα σε όλα τα επίπεδα. Η συστημική συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να συνεχιστεί, με πιο έγκαιρες και διαφανείς διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας.
115. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να στηρίζει την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Δημοκρατίας της Μολδαβίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της.
116. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την ακλόνητη και βασισμένη σε αρχές στάση της Μολδαβίας όσον αφορά την καταδίκη της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη στρατηγική προσήλωση της Μολδαβίας στην πορεία της προς την ΕΕ και τη σημαντική βελτίωση της ευθυγράμμισής της με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ. Ενθαρρύνει τη Μολδαβία να συνεχίσει αυτή τη θετική τάση προς την πλήρη ευθυγράμμιση, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας.

ΓΕΩΡΓΙΑ

117. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με τη Γεωργία και τη σύστασή της, και προσβλέπει στην προσεχή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επί του θέματος.
118. Το Συμβούλιο καλεί τη Γεωργία να επιδείξει σαφή προσήλωση στις αξίες της ΕΕ, να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και να πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από την Επιτροπή χωρίς αποκλεισμούς, ουσιαστικά και αμετάκλητα, προκειμένου να προχωρήσει περαιτέρω προς τη μελλοντική ένταξη στην ΕΕ.
119. Το Συμβούλιο σημειώνει τις πραγματικές προσδοκίες της συντριπτικής πλειονότητας του γεωργιανού λαού για ένταξη στην ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το συνολικά καλό νομοθετικό πλαίσιο, το θεσμικό πλαίσιο και τη δυναμική κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων εποπτείας, και υπενθυμίζει ότι τα στοιχεία αυτά παρέχουν στη Γεωργία μια στέρεη βάση για την προώθηση δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων και μεταρρυθμίσεων στον τομέα του κράτους δικαίου.

120. Όσον αφορά ορισμένες από τις θεμελιώδεις αρχές της διεύρυνσης, το Συμβούλιο αναγνωρίζει ιδίως τη συνολική πρόοδο όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, τις δημόσιες συμβάσεις και τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνολική προετοιμασία της Γεωργίας να αναλάβει τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η ιδιότητα του κράτους μέλους, υποστηρίζει ένα σταθερό επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο και τα πρότυπα της ΕΕ, εμβαθύνοντας περαιτέρω την τομεακή συνεργασία με την ΕΕ, με βάση την ενισχυμένη εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών. Ενθαρρύνει επίσης τη Γεωργία να εξακολουθήσει να πληροί τα κριτήρια αξιολόγησης για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων.
121. Το Συμβούλιο καλεί όλους τους πολιτικούς παράγοντες στη Γεωργία να επιδείξουν εποικοδομητική συνεργασία και διάλογο, να ξεπεράσουν την πόλωση και να απόσχουν από ενέργειες που θα μπορούσαν να εμβαθύνουν περαιτέρω τις πολιτικές εντάσεις και να παρεμποδίσουν τους δημοκρατικούς θεσμούς και το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της χώρας. Επιπλέον, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Γεωργία έχει δεσμευτεί να εγγυηθεί ότι η κοινωνία των πολιτών είναι σε θέση να λειτουργεί ελεύθερα και να συμμετέχει ενεργά, χωρίς αποκλεισμούς και ουσιαστικά στη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό, θα διασφαλιστεί μια πιο αποτελεσματική και βιώσιμη πρόοδος των μεταρρυθμίσεων σε θεμελιώδεις τομείς, ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα.
122. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της καταπολέμησης της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών από το εξωτερικό και των παρεμβάσεων κατά της ΕΕ και των αξιών της και καλεί τη Γεωργία να λάβει ουσιαστικά μέτρα προς τον σκοπό αυτό.
123. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η ορθή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και οι μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τη δικαιοσύνη και το κράτος δικαίου θα πρέπει να παραμείνουν προτεραιότητα για τη χώρα. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η πλήρης ανεξαρτησία, λογοδοσία και αμεροληψία όλων των κρατικών θεσμών, και ιδίως των δικαστικών, εισαγγελικών και νομισματικών θεσμών, πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλιστούν περαιτέρω, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης ισχυρού ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τη διερεύνηση υποθέσεων διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος και την εφαρμογή δράσεων αποολιγαρχοποίησης μέσω συστημικής προσέγγισης.

124. Όσον αφορά την εκλογική μεταρρύθμιση, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι ένα σταθερό πλαίσιο σύμφωνο με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα παραμένει ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της δημοκρατίας. Το Συμβούλιο καλεί τη Γεωργία να διασφαλίσει ελεύθερη, δίκαιη και ανταγωνιστική εκλογική διαδικασία, ιδίως το 2024, και να εφαρμόσει πλήρως τις συστάσεις που διατυπώθηκαν από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης/Επιτροπή της Βενετίας από προηγούμενες εκλογές.
125. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η Γεωργία πρέπει να επιτρέψει τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, του δικαιώματος στην ελευθερία της γνώμης, του συνέρχεσθαι και της έκφρασης και της προστασίας των ΛΟΑΤΙ από τον εκφοβισμό, τη βία και τις διακρίσεις.
126. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη στήριξη της ΕΕ στην κυριαρχία, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Γεωργίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της και υπογραμμίζει ότι η ΕΕ παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων και στην πολιτική της μη αναγνώρισης και συνεργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της παρουσίας της αποστολής επιτήρησης της ΕΕ στη Γεωργία.
127. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι αναμένει οπωσδήποτε από τη Γεωργία να βελτιώσει ουσιαστικά την ευθυγράμμισή της με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας. Καλεί επίσης τη Γεωργία να αντιστρέψει την αρνητική τάση κατά προτεραιότητα και να σημειώσει πρόοδο προς την πλήρη ευθυγράμμιση. Αυτό θα αποτελέσει σαφή ένδειξη της στρατηγικής επιλογής της χώρας για ένταξη στην ΕΕ. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Γεωργία να συνεχίσει την καλή συνεργασία με την ΕΕ για την πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας.